

हन्तेति ॥ १ ॥ २ ॥ ३ ॥ इमाः अनुभूतपूर्वाः प्रजाः केन च केनापि अर्थकामादिना निमित्तेन धर्मेण सहन विरुध्यन्ते न केन चिदधर्मेणेति पाठे केनाप्यधर्मेणैतान विरुध्यन्ते न कंचिदप्यधर्मकृत्वा शास्त्रेण विरुध्यन्ते इत्यर्थः ॥ ४ ॥ निशामिति श्रुतं ॥ ५ ॥ ब्राह्मणो भूत्वेत्यादित्वातीत्यकर्मचरणनिबन्धनं ॥ ६ ॥ ७ ॥ कुले एक एव विप्रो भवत्यन्ये भ्रातरः प्रसृष्टाः संकीर्णा क्रिया इत्यर्थः ॥ ८ ॥ तत्र वाहीकेषु धर्मसंस्काराको विपर्ययः श्रुत इति लिंगविपरिणये विपर्ययो विहितवैपरीत्यं ॥ ९ ॥ १० ॥ ११ ॥ बंधक्यो वेत्याः पंचमेव्यभिचारे बंधक्यः ॥ १२ ॥ न चैवेति उत्तरत्रेदंबंधकीत्वं सर्वत्रानुवर्त्तिष्यते यस्मात्मातुर्धनं दुहिताहरति

कर्ण उवाच हंतशल्यविजानी हि हंत भूयो ब्रवीमिति ॥ उच्यमानं मया सम्यक्त्वमेकाग्रमनाः शृणु ॥ १ ॥ ब्राह्मणः किल नो गेहमध्यगच्छत्पुनराऽतिथिः ॥ आचारं तत्र संप्रेक्ष्य प्रीतो वचनमब्रवीत् ॥ २ ॥ मया हि मवतः शृंगमेकेनाध्युषितं चिरं ॥ दृष्टाश्च बहवो देशानानाधर्मसमावृताः ॥ ३ ॥ न च केन च धर्मेण विरुध्यन्ते प्रजा इमाः ॥ सर्वहिते ब्रुवन् धर्मयदुक्तं वेदपारगैः ॥ ४ ॥ अतः तातु ततो देशान्ना धर्मसमाकुलान् ॥ आगच्छतामहाराज वाहीकेषु निशामितं ॥ ५ ॥ तत्र वै ब्राह्मणो भूत्वा ततो भवति क्षत्रियः ॥ वैश्यः शूद्रश्च वाहीकस्ततो भवति नापितः ॥ ६ ॥ नापितश्च ततो भूत्वा पुनर्भवति ब्राह्मणः ॥ द्विजो भूत्वा च तत्रैव पुनर्दासो भिजायते ॥ ७ ॥ भवंत्येककुले विप्राः प्रसृष्टाः कामचारिणः ॥ गांधारा मद्रकाश्चैव वाहीकाश्चात्यचेतसः ॥ ८ ॥ एतन्मया श्रुतं तत्र धर्मसंस्कारकं ॥ कृत्स्ना मटित्वा पृथिवीं वाहीकेषु विपर्ययः ॥ ९ ॥ हंतशल्यविजानी हि हंत भूयो ब्रवीमिति ॥ यदप्यन्यो ब्रवीद्वाक्यं वाहीकानां च कुत्सितं ॥ १० ॥ सती पुरा हता काचिदारहा किल दस्युभिः ॥ अधर्मतश्चोपयाता सा तानभ्यशपत्ततः ॥ ११ ॥ बालांबंधुमतीयन्माधर्मो गोपगच्छथ ॥ तस्मान्नार्याभविष्यति बंधक्यो वैकुलस्य च ॥ १२ ॥ न चैवास्मात्प्रमोक्षध्वंघोरात्पापान्नराधमाः ॥ तस्मात्तेषां भागहरा भागिनेयानसूनवः ॥ १३ ॥ कुरवः सहपंचालाः शाल्वामत्स्याः सनैमिषाः ॥ कोसलाः काशपोद्गाश्च कालिगामागधास्तथा ॥ १४ ॥ चेदयश्च महामागाधर्मजानंति शाश्वतं ॥ नानादेशेष्वसंतश्च प्रायोवात्यनयादृते ॥ १५ ॥ आमत्स्येभ्यः कुरुपांचालदेश्या आनैमिषाच्चेदयो ये विशिष्टाः ॥ धर्मपुराणमुपजीवंति संतो मद्राहते पांचनदांश्च जिह्मान् ॥ १६ ॥ एवं विद्वान् धर्मकथासुराजं सूष्णीं भूतो जडवच्छल्यभूयः ॥ त्वंतस्य गोमाचजनस्य राजा षड्भागहर्ता शुभदुष्कृतस्य ॥ १७ ॥ अथ वा दुष्कृतस्य त्वंहर्ता तेषामरक्षिता ॥ रक्षिता पुण्यभाग्राजा प्रजानां त्वत्पुण्यभाक् ॥ १८ ॥

पितुः पुत्र इति नियमात् यद्यपि पुत्रो पुत्रश्च द्वावपि जौ तथापि पितृत्व इव मातृत्वे विस्वादाभावात् दौहित्र एव रिक्थहारी भवति न पुत्र इति भावः यतस्ते भगिनीष्वेवापत्या निजनयंति न त्वदरेष्वतस्तेषां भागिनेया भागहरा इति व्याख्यानं प्राचां ॥ १३ ॥ १४ ॥ असंतश्चास्तंश्चर्वन्ते परंतु वासनायादृते वाहीकनीति विना तत्र केवलमसंत एव वर्त्तत इत्यर्थः ॥ १५ ॥ १६ ॥ १७ ॥ १८ ॥